

Statistica producției vegetale și a terenurilor agricole

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistica agriculturii și mediului

Secția statistica agriculturii

1.2. Persoana de contact

Ludmila Lungu, șef direcție

tel.: 067770682

e-mail: ludmila.lungu@statistica.gov.md

Aurora Garabajiu, șef adjunct al direcției

tel.: 067770805

e-mail: aurora.garabagiu@statistica.gov.md

Maria Chiperi, consultant principal

tel.: 067770803

e-mail: maria.chiperi@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

02.02.2022

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

02.02.2022

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Domeniul cuprinde datele statistice privind:

- suprafața însămânțată, recolta globală și roada medie la un hectar a culturilor agricole (culturi cerealiere și leguminoase; culturi tehnice; cartofi, legume și culturi bostănoase, culturi pentru nutreț);
- suprafața totală, suprafața pe rod, recolta globală și roada medie la un hectar a plantațiilor multianuale (livezi, vii, nuciferi și arbuști fructiferi);
- informația privind deținătorii de terenuri agricole;
- înființarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor;
- achiziționarea produselor agricole;
- utilizarea produselor de uz fitosanitar și încorporarea fertilizanților chimici și naturali.

Datele statistice nominalizate oferă numeroase posibilități de corelare și structurare pe categorii de gospodărie la nivel de țară și în profil teritorial, constituind sursa importantă de informații necesare pentru evaluarea potențialului agricol al țării, elaborarea de politici agrare, monitorizarea și evaluarea realizării acestora.

Datele statistice anuale privind suprafețele însămânțate și recolta globală a culturilor agricole pe categorii de gospodărie, înființarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor sunt obținute și

prezentate de către:

- întreprinderile producătoare de producție agricolă (sau întreprinderi agricole), precum și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste - în baza cercetării exhaustive a acestora (prin intermediul prezentării rapoartelor statistice);
- gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha și gospodăriile populației - în baza cercetărilor statistice selective a micilor producători agricoli.

Datele statistice privind recoltarea roadei culturilor agricole (de 2 ori pe an), utilizarea produselor de uz fitosanitar și încorporarea fertilizanților chimici și naturali (o dată pe an) sunt obținute și prezentate pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste pe baza cercetării exhaustive a acestora (prin intermediul prezentării rapoartelor statistice).

Datele statistice privind achiziționarea produselor agricole sunt obținute și prezentate pe baza cercetării exhaustive a întreprinderilor și organizațiilor de achiziționare a produselor agricole (prin intermediul prezentării rapoartelor statistice).

La elaborarea datelor statistice sunt utilizate de asemenea sursele de date administrative:

- Cadastrul Funciar, elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru (<http://www.arfc.gov.md/>)
- Informația privind deținătorii de terenuri agricole, prezentată de către primăriile satelor (comunelor), orașelor, anual, în luna mai.

Particularitățile prezentării datelor.

- suprafețele însămânțate și producția obținută a culturilor agricole și suprafața totală, suprafața pe rod și producția obținută a plantațiilor multianuale pe gospodăriile de toate categoriile, sunt disponibile cu periodicitate anuală, pe total țară;
- suprafețele însămânțate și producția obținută a culturilor agricole și suprafața totală, suprafața pe rod și producția obținută a plantațiilor multianuale pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste sunt disponibile, cu periodicitate anuală, atât pe total țară, cât și în profil teritorial (pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia);
- înființarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor (de 2 ori pe an) cuprind doar întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste, alți agenți economici și persoanele fizice care au beneficiat de subvenții - sunt disponibile atât pe total țară, cât și în profil teritorial (pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia);
- utilizarea produselor de uz fitosanitar și încorporarea fertilizanților chimici și naturali (cu periodicitate anuală) cuprind doar întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste - sunt disponibile atât pe total țară, cât și în profil teritorial (pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia);
- recoltarea roadei culturilor agricole (de 2 ori pe an), cuprind întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste - sunt disponibile atât pe total țară, cât și în profil teritorial (pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

În activitatea agricolă, din punct de vedere a organizării cercetărilor statistice, se disting 3 categorii majore de exploatații agricole:

- **Întreprinderile producătoare de producție agricolă, sau întreprinderi agricole,**
- **Gospodăriile țărănești (de fermier),**

– Gospodăriile populației.

Întreprinderile producătoare de producție agricolă, sau întreprinderi agricole cuprind toate întreprinderile și organizațiile cu personalitate juridică producătoare de produse agricole, care dețin sau au în folosință terenuri agricole și desfășoară activitate agricolă, indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate a acestora. La această categorie sunt atribuite atât întreprinderile cu genul principal de activitate „agricultura”, cât și întreprinderile care desfășoară activitate agricolă secundară (în cadrul subdiviziunilor structurale ale acestora), precum și instituțiile, organizațiile (mănăstirile, unitățile militare, etc.), care dispun de terenuri agricole.

După forma organizatorico-juridică, întreprinderile agricole pot fi: cooperative agricole de producție (CAP), societăți pe acțiuni (SA), societăți cu răspundere limitată (SRL), întreprinderi de stat (ÎS), etc.

Gospodăriile țărănești (de fermier) constituie forma activității de antreprenariat, fără statut de personalitate juridică, desfășurată în baza utilizării terenului și patrimoniului aflat în proprietate privată sau în folosința fermierului ce se ocupă cu producerea producției agricole. La această categorie de gospodării sunt atribuite și persoanele care au primit sectoare în contul cotelor de teren echivalent, dar nu au înregistrat gospodăria în modul stabilit.

Gospodăriile populației constituie forma producerii producției agricole realizate prin munca proprie depusă de cetățeni sau membrii familiilor lor în special pe loturile pe lângă casă (situat în intravilanul localităților) și în grădini (din extravilanul localităților), în scopul satisfacerii necesităților în produse alimentare și alte nevoi. Gospodăriile populației nu au statut de personalitate juridică.

Activitatea agricolă desfășurată de către gospodăriile populației cuprinde activitatea în gospodăriile populației, întovărișirile pomi-legumicole și loturile pomi-legumicole privatizate.

Recolta globală a culturilor agricole constituie volumul producției vegetale obținut de pe toate suprafețele culturilor agricole/plantațiilor multianuale (pe culturi aparte și grupe de culturi) în expresie naturală, inclusiv producția obținută de pe plantațiile multianuale tinere, de pe semănăturile succesive, între rânduri și producția rezultată din schimbul de destinație a culturilor.

Roda medie la hectar a culturilor agricole este calculată, luând ca bază recolta globală de pe semănăturile principale, de pe 1 ha de suprafață recoltată a culturii respective. **Roda medie la hectar a plantațiilor multianuale** este calculată luând ca bază recolta globală obținută de pe suprafețele pe rod raportată la suprafața pe rod.

Terenurile agricole sunt terenurile de pământ utilizate sistematic pentru obținerea producției agricole. Suprafața terenurilor agricole este formată din: terenuri arabile, plantații multianuale (vii, livezi și plantații nucifere), pășuni și fânețe naturale.

Terenurile arabile sunt terenurile agricole sistematic prelucrate (arate) și utilizate pentru semănatul culturilor agricole și ierburilor perene.

Plantațiile multianuale sunt terenurile agricole plantate cu livezi, vii și plantații nucifere:

Livezile sunt plantațiile pomicele, indiferent de vârstă și specie (sămânțoase și sămburoase).

Plantațiile de arbuști fructiferi sunt plantațiile de pomușoare (zmeură, căpșuni, coacăză, agriș, etc.).

Plantațiile nucifere sunt plantațiile de nuc, alune și alte specii (migdalul, etc.).

Viiile sunt plantațiile de viță de vie, indiferent de vârstă, soi și destinație.

Pășunile sunt terenurile acoperite cu vegetație ierboasă crescută pe cale naturală, destinate pășunatului animalelor.

Fânețele sunt terenurile acoperite cu vegetație ierboasă crescută pe cale naturală și recoltată pentru obținerea fânului.

Suprafață însămânțată – terenul arabil **însămânțat** cu culturi agricole și suprafețele însămânțate cu culturi agricole între rândurile de livezi și vii.

Suprafața însămânțată cuprinde 4 grupe mari de culturi agricole:

1. Culturi cerealiere și leguminoase

din care:

- Culturi de toamnă pentru boabe:
  - *grâu de toamnă*
  - *secară de toamnă*
  - *orz de toamnă*
  - *alte culturi cerealiere de toamnă*
- Grâu de primăvară
- Orz de primăvară
- Ovăz
- Porumb boabe
- Mei
- Hrișcă
- Sorg pentru boabe
- Alte culturi cerealiere primăvară
- Culturi leguminoase:
  - *mazăre boabe*
  - *fasole boabe*
  - *bobi furajeri pentru boabe*
  - *măzărice de primăvară pură și în borceag (cu predominarea măzăricii pentru boabe)*
  - *alte leguminoase pentru boabe*

2. Culturi tehnice

din care:

- Sfeclă de zahăr industrială
- Floarea soarelui
- Soia
- Rapiță (de toamnă și primăvară)
- Tutun
- Plante medicinale
- Culturi etero-oleaginoase
- In (cultivat pentru fibre și sămânță)
- Alte culturi tehnice

3. Cartofi, legume și culturi bostănoase alimentare

din care:

- Cartofi
- Legume de câmp – total și specificate după cum urmează:
  - *varză diferită*
  - *castraveți*
  - *tomate*
  - *sfeclă de masă*
  - *morcov*
  - *ceapă*
  - *usturoi*
  - *mazăre verde*
  - *porumb zaharat*
  - *bostani*
  - *dovlecei*
  - *ardei grași*

- *vinete*
- *gogoşari*
- *verzături*
- *alte legume*

- Plantații semincere legumicole anuale, bienale și plantații-mamă
- Arpagic
- Culturi bostănoase alimentare
- Seminceri de culturi bostănoase

4. Plante de nutreț

- Plante rădăcinoase pentru nutreț;
- Seminceri și plantații-mamă de rădăcinoase pentru nutreț;
- Sfeclă de zahăr pentru hrana animalelor;
- Bostani furajeri;
- Semănături pentru siloz (fără porumb);
- Porumb pentru siloz, masă verde și fînaj;
- Ierburi anuale pentru fân, semințe, nutreț verde, pentru fabricarea granulelor, brichetelor și pentru pășunat;
- Ierburi perene, fără plante protectoare, semănate în anul curent, inclusiv semănăturile de toamnă din anul trecut;
- Ierburi perene semănate în anii precedenți.

3.2.2. Unitatea de măsură

Suprafețele însămânțate sunt exprimate în hectare (ha) și mii hectare (mii ha).

Recolta globală este exprimată în chintale, tone, mii tone (mii t).

Recolta medie este exprimată în chintale la 1 hectar (q/ha).

3.2.3. Formula de calcul

Suprafețele însămânțate pentru toate tipurile de gospodării și pe categorii de gospodării = $\sum$ suprafețelor însămânțate separat pe culturi agricole sau pe grupe de culturi;

Recolta globală pentru toate tipurile de gospodării și pe categorii de gospodării = $\sum$ recoltei globale separat pe culturi agricole sau pe grupe de culturi;

Recolta medie la 1 hectar pentru toate tipurile de gospodării și pe categorii de gospodării:

- **pentru culturi agricole** = *recolta globală / suprafața recoltată* (separat pe culturi agricole);
- **pentru plantațiile multianuale (fructe, pomușoare, nucifere și struguri)** = *recolta globală de pe suprafața pe rod / suprafața pe rod*.

Structura suprafețelor însămânțate cu culturi agricole (%)

- **Pondere cultura (separat pe culturi) în toată suprafața însămânțată cu culturi agricole** = suprafața însămânțată a culturii / la toată suprafața însămânțată cu culturi agricole X 100;
- **Pondere cultura (separat pe culturi) în grupa de culturi (cereale și leguminoase, culturi tehnice, cartofi, legume și bostănoase, plante de nutreț)** = suprafața însămânțată a culturii / la suprafața însămânțată a grupei de culturi agricole X 100;

Cantitatea de fertilizanti chimici încorporați recalculați la 100% de substanțe nutritive - se determină prin produsul cantității de fertilizanti în masă fizică la procentul de conținut de substanță nutritivă activă raportat la 100.

Introduși fertilizanti chimici sau naturali la 1 hectar de semănătură sub roada anului __ pe total culturi agricole sau separat pe culturi = cantitatea de fertilizanti chimici sau naturali încorporați

recalculați la 100% de substanțe nutritive / suprafața însămânțată.

3.3. Clasificările utilizate

La colectarea și prelucrarea informației primare se utilizează:

- *Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei* (CAEM-2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr.28 din 07 mai 2019. Pus în aplicare de la 7 mai 2019.
- *Clasificatorul formelor organizatorico-juridice ale agenților economici din Republica Moldova* (CFOJ), aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-ST din 09.11.2004. Pus în aplicare din 01.01.2005.
- *Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova* (CUATM), aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.570 din 19 iulie 2017. Pus în aplicare de la 01 ianuarie 2018.

Datele generalizate se elaborează conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.570 din 19 iulie 2017. Pus în aplicare de la 01 ianuarie 2018.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Toate întreprinderile și organizațiile cu personalitate juridică și alte exploatații agricole fără personalitate juridică, care dețin sau au în folosință terenuri agricole și desfășoară activitate agricolă, indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate.

3.4.2. Populația statistică

Sfera de cuprindere a cercetărilor exhaustive o constituie:

- întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha sau 50 ha și peste, în dependență de cercetare (cuprinse în cercetări exhaustive - vezi p.3.1);
- întreprinderile și organizațiile de achiziționare a produselor agricole (cercetarea exhaustivă privind achiziționarea produselor agricole);
- gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha și gospodăriile populației cuprinse în cercetări selective (vezi metadate privind CMPA).

3.4.3. Geografică

Datele se colectează pe întreaga țară, cu excepția localităților situate în partea stângă a Nistrului și mun. Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp privind recolta globală a principalelor culturi agricole sunt disponibile din anul 1950, unii indicatori – din anul 1913.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele finale pe sectorul vegetal sunt disponibile:

Pe total țară și în profil teritorial:

a) pe total țară datele privind:

- suprafețele însămânțate și producția obținută a culturilor agricole și suprafața totală, suprafața pe rod și producția obținută a plantațiilor multianuale pe gospodăriile de toate categoriile, pe categorii de gospodării cu periodicitate anuală.

b) pe total țară, pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia - datele privind:

- suprafețele însămânțate și producția obținută a culturilor agricole și suprafața totală, suprafața pe rod și producția obținută a plantațiilor multianuale - pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste;
- înființarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor - pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste,

alți agenți economici și persoanele fizice care beneficiază de subvenții;

- utilizarea produselor de uz fitosanitar și încorporarea fertilizanților chimici și naturali - pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste;
- recoltarea roadei culturilor agricole – pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste.

Restricții: Rapoartele primare sunt confidențiale (vedeți p.7.1), diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil, care asigură protecția confidențialității dalelor.

3.6. Periodicitatea diseminării

De 2 ori pe an, anual (detalii vezi la p.3.7., 4.2.1.)

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

De 2 ori pe an:

- datele privind recoltarea roadei, în iulie și octombrie pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste - a 7 zi lucrătoare a lunii (iulie, octombrie);
- datele privind înființarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor - 18 ianuarie și 15 iunie;

Anual - datele privind:

- suprafețele însămânțate cu culturi agricole sub roada anului ____ :
  - datele preliminare – 12 iulie,
  - datele finale – 27 iulie.
- suprafețele însămânțate precizate, suprafețele recoltate, roada medie la un hectar și recolta globală obținută pe culturi agricole; suprafețele totale, suprafețele pe rod, roada medie și recolta globală a plantațiilor multianuale:
  - datele preliminare - 14 ianuarie,
  - datele finale - 4 aprilie.
- utilizarea produselor de uz fitosanitar și încorporarea fertilizanților chimici și naturali – 17 ianuarie.
- achiziționarea produselor agricole vegetale - 29 martie.

3.8. Revizuirea

Suprafețele însămânțate și producția obținută a culturilor agricole și suprafața totală, suprafața pe rod și producția obținută a plantațiilor multianuale pe gospodăriile de toate categoriile, pe categorii de gospodării cu periodicitate anuală sunt prealabile și finale.

3.9. Perioada de referință

Perioada de referință este *anul calendaristic (de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie)* și perioada cumulativă de la începutul anului.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Cercetări exhaustive:

- Informația privind deținătorii de terenuri agricole, conform stării la 1 mai 202__;
- Totalurile semănatului pentru recolta anului 202__;
- Înființarea și defrișarea plantațiilor multianuale, producerea materialului săditor;
- Recoltarea roadei culturilor agricole;

- Achiziționarea și utilizarea producției agricole;
- Utilizarea produselor de uz fitosanitar și introducerea fertilizanților chimici și naturali sub roada anului 202_;
- Producția obținută la culturile recoltate pe toată suprafața însămânțată.

Cercetări selective:

Cercetarea activității agricole a micilor producători agricoli (CMPA).

4.1.2. Surse administrative

La elaborarea datelor statistice sunt utilizate sursele de date administrative:

- Cadastrul Funciar al Republicii Moldova, elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru;

4.1.3. Estimări

Se aplică la elaborarea calculului trimestrial și anual a producției agricole vegetale în sectorul micilor producători agricoli (gospodăriile populației și a gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha).

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Cercetarea „Recoltarea roadei culturilor agricole de pe toată suprafața însămânțată” (form. nr.29-agr de 2 ori pe an)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind ritmurile de recoltare a culturilor agricole.*

Principalii indicatori rezultați: *recolta globală și roada medie la hectar a culturilor agricole, suprafețele recoltate, ritmurile de recoltare.*

Periodicitatea cercetării – *de 2 ori pe an (în iulie, octombrie).*

Modul de colectare a datelor: *prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către agenții economici.*

Tipul de cercetare: *exhaustiv.*

Criterii de prezentare: *Întreprinderile și organizațiile producătoare de produse agricole indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate, precum și gospodăriile țărănești (de fermier), cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste.*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - *3878 întreprinderi agricole și gospodării țărănești (de fermier).*

Nivel de dezagregare a datelor diseminate: *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia; pe categorii de gospodării.*

Cercetarea „Înființarea și defrișarea plantațiilor multianuale, producerea materialului săditor” (form. nr. 2-liv-vii)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind plantarea și defrișarea plantațiilor multianuale și producerea materialului săditor.*

Principalii indicatori rezultați: *plantarea, defrișarea și reparația golurilor din livezi, vii și plantații nucifere, producerea materialului săditor.*

Periodicitatea cercetării – *de 2 ori pe an (în iunie și decembrie).*

Modul de colectare a datelor: *prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către agenții economici cuprinși în cercetare.*

Tipul de cercetare: *exhaustiv.*

Criterii de prezentare: *Întreprinderile și organizațiile producătoare de produse agricole indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate, precum și gospodăriile țărănești (de fermier), cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste, alți agenți economici și persoane fizice care au beneficiat de subvenții.*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - 258 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate: *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia; pe categoriile de gospodării cuprinse în cercetare.*

Cercetarea „Totalurile semănatului pentru recolta anului 202_” (form. nr. 4-agr)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind suprafețele însămânțate cu culturi agricole.*

Principalii indicatori rezultați: *suprafețele însămânțate cu culturi agricole; structura suprafețelor însămânțate cu culturi agricole.*

Periodicitatea cercetării – *o dată pe an (în luna iunie).*

Modul de colectare a datelor: *prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către agenții economici cuprinși în cercetare.*

Tipul de cercetare: *exhaustiv.*

Criterii de prezentare: *Întreprinderile și organizațiile producătoare de produse agricole indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate, precum și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste.*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 – 5860 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate:

Date preliminare - *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia – pe întreprinderi agricole și gospodării țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste; pe categoriile de gospodării cuprinse în cercetare.*

Date finale – *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia - pe întreprinderi agricole și gospodării țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste; rapoarte generalizatoare la nivel de țară; pe categoriile de gospodării cuprinse în cercetare.*

Cercetarea „Utilizarea produselor de uz fitosanitar și introducerea fertilizanților chimici și naturali sub roada anului 202_” (form. nr. 9-agr)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind utilizarea produselor de uz fitosanitar, cantitatea fertilizanților chimici și naturali încorporați sub roada anului 202_.*

Principalii indicatori rezultați: *cantitatea produselor de uz fitosanitar și cantitatea fertilizanților chimici și naturali încorporați sub roada anului 202_, suprafețele îngrășate, introduși fertilizanți chimici și naturali la 1 hectar.*

Periodicitatea cercetării – *o dată pe an (în luna decembrie)*

Modul de colectare a datelor: *prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către respondenți.*

Tipul de cercetare: *exhaustiv.*

Criterii de prezentare: *Întreprinderile și organizațiile producătoare de produse agricole indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate, precum și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste.*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 – 3812 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate: *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste.*

Cercetarea „Producția obținută la culturile recoltate pe toată suprafața însămânțată” (form. nr. 29-agr (anual))

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind producția obținută la culturile recoltate pe toată suprafața însămânțată.*

Principalii indicatori rezultați: *suprafețele însămânțate precizate, suprafețele recoltate, recolta efectivă în*

masă fizică la recoltare, recolta efectivă în masă după finisare, producția obținută pe semănăturile succesive și repetate în condiții fizice la recoltare, roada medie a culturilor agricole, suprafața totală a plantațiilor multianuale, suprafața pe rod a plantațiilor multianuale, producția obținută efectiv de pe toată suprafața plantațiilor multianuale, producția obținută efectiv de pe suprafața pe rod a plantațiilor multianuale, roada medie la hectar a fructelor, strugurilor și pomuşoarelor, terenuri protejate, vânzarea florilor.

Periodicitatea cercetării – o dată pe an (în luna decembrie)

Modul de colectare a datelor: prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către agenții economici cuprinși în cercetare.

Tipul de cercetare: exhaustiv.

Criterii de prezentare: *Întreprinderile și organizațiile producătoare de produse agricole, indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate, precum și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - 5850 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate:

Date preliminare - pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia – pe întreprinderi agricole și gospodării țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste și rapoarte generalizatoare la nivel de țară pe categoriile de gospodării cuprinse în cercetare.

Date finale – la nivel de țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia - pe întreprinderi agricole și gospodării țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste; categoriile de gospodării cuprinse în cercetare.

Cercetarea „Achiziționarea și utilizarea producției agricole pe anul 202_” (form. nr. 1 – achiz)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind achiziționarea și utilizarea producției agricole.*

Principalii indicatori rezultați: *achiziționat producție vegetală și animală total – cantitatea și valoarea, din care de la întreprinderile agricole (cantitatea și valoarea) și de la persoanele fizice, inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) cantitatea și valoarea), (cantitatea producției primite cu titlul de materie primă ce aparține clientului (cantitatea), prețul de cost a 1 chintal de producție achiziționată, utilizarea producției agricole.*

Periodicitatea cercetării – o dată pe an (în luna decembrie)

Modul de colectare a datelor: prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către de către agenții economici cuprinși în cercetare.

Tipul de cercetare: exhaustiv.

Criterii de prezentare: *Întreprinderile (organizațiile) de achiziționare și de prelucrare a producției (materie primă) agricole.*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - 411 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate: *pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia.*

Cercetarea „Informația privind deținătorii de terenuri agricole, conform stării la 1 mai 202_” (form. nr. 3 – agr)

Obiectivul cercetării: *obținerea datelor statistice privind deținătorii de terenuri agricole*

Principalii indicatori rezultați: *Informația privind deținătorii de terenuri agricole, pe categorii de deținători și după forma organizatorico juridică a agenților economici.*

Periodicitatea cercetării – o dată pe an (în luna mai)

Modul de colectare a datelor: prin intermediul prezentării rapoartelor statistice de către primării.

Tipul de cercetare: exhaustiv.

Criterii de prezentare: *Primăriile satelor (orașelor) , UTA Găgăuzia*

Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - 870 rapoarte primare.

Nivel de dezagregare a datelor diseminate: pe țară și în profil teritorial: pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, raioane, municipii și UTA Găgăuzia.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de observare o constituie persoanele juridice sau fizice, care au în proprietate sau folosință teren agricol și desfășoară activitate agricolă:

- întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha sau 50 ha și peste (cuprinse în cercetări exhaustive, în dependență de cercetare - vezi p.4.2.1.),
- gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha și gospodăriile populației (cuprinse în cercetări selective - vezi p.4.2.1.),
- întreprinderile și organizațiile de achiziționare a produselor agricole (cuprinse în cercetarea exhaustivă privind achiziționarea și utilizarea producției agricole).

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Cercul unităților cuprinse în profil pe cercetări sunt prezentate în p. 4.2.1.

4.2.4. Periodicitatea cercetării

- De 2 ori pe an (în lunile iulie, octombrie) - a cercetării statistice privind recoltarea roadei culturilor agricole de pe toată suprafața însămânțată;
- Semestrială - a cercetărilor statistice privind înființarea și defrișarea plantațiilor multianuale, producerea materialului săditor;
- Anuală – a cercetărilor statistice privind producția obținută la culturile recoltate de pe toată suprafața însămânțată, achiziționarea și utilizarea producției agricole;
- O dată pe an - a cercetărilor statistice privind deținătorii de terenuri agricole, conform stării la 1 mai; totalurile semănatului pentru recoltă; utilizarea terenurilor fondului de rezervă; utilizarea produselor de uz fitosanitar și introducerea fertilizanților chimici și naturali.

4.2.5. Colectarea datelor

Datele sunt colectate prin:

- autoînregistrare - pentru întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 (50) ha și peste, precum și întreprinderile de achiziție a produselor agricole;
- interviu - în cadrul cercetării statistice selective a gospodăriilor țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha și gospodăriilor populației (CMPA).

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Datele sunt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.

Cu utilizarea aplicației programului de procesare este asigurată verificarea datelor privind respectarea întregului set de reguli de validare (logice și aritmetice):

- a căilor logice și aritmetice din rapoarte;
- a datelor din rapoarte.

Regulele de control logic și aritmetic la nivel de raport au ca scop: urmărirea și verificarea căilor/fluxurilor logice din rapoarte; respectarea corelațiilor dintre tabele, codificarea corectă a rapoartelor.

Prin condițiile de verificare a integrității se urmărește corelarea și verificarea datelor din rapoarte.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației obținute în cadrul cercetărilor statistice.

4.3.3. Ajustările

Nu se efectuează ajustări.

4.3.4. Asigurarea calității

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017.

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice generalizatoare.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către agenții economici și gospodăriile populației.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul raportului/chestionarului statistic), temporală (cu datele pentru perioadele precedente) și surse de date administrative.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

La cercetările statistice exhaustive – nu se aplică. Se aplică numai la CMPA (vezi metadate CMPA)

4.4.2. Erori de eșantionare

La cercetările statistice exhaustive – nu se aplică. Se aplică numai la CMPA (vezi metadate CMPA)

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Informația privind statistica producției vegetale și terenurilor agricole este elaborată în conformitate cu standardele internaționale în domeniu, cu excepția:

- Clasificării culturilor agricole. Totodată, există posibilitatea grupării culturilor agricole, prin chei de trecere, în corespundere cu recomandările FAO ONU și cele ale UE.

5.2. Comparabilitatea în timp

Datele sunt comparabile în timp.

5.3. Coerența cu alte statistici

Există diferență dintre datele privind suprafețele viilor și livezilor cu datele Cadastrului Funciar deoarece sunt utilizate diferite metode de estimare a suprafețelor plantațiilor multianuale în gospodăriile populației.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale: independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea

BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniaza indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitate pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și stocate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permit identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a. datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b. datele individuale privind adresa, numărul de telefon, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c. datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p. 7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării
8.1. Accesul la informație
8.1.1. Calendarul de emitere
Anual este elaborat Calendarul de diseminare a informațiilor statistice elaborate de BNS.
8.1.2. Accesul la calendarul de emitere
Calendarul de diseminare a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md .
8.1.3. Accesul la date statistice
Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23: a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în Programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale; b) Diseminarea informației statistice prevăzute în Programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare. Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md , rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&). Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS. Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.
8.2. Formatul diseminării
8.2.1. Informații operative / Note analitice
Informațiile operative și notele analitice sunt publicate pe pagina oficială a BNS: http://www.statistica.gov.md la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de diseminare a comunicatelor de presă.
8.2.2. Publicații
Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind agricultura: – Anuarul Statistic al Republicii Moldova; – Statistică teritorială; – Breviarul statistic Moldova în cifre; – Publicația periodică „Buletin statistic trimestrial”; – Culegerea „Activitatea agricolă a micilor producători agricoli în Republicii Moldova”; – Culegerea „Recensământul General Agricol 2011 în Republica Moldova, principalele rezultate”; – Volumul I „Recensământul General Agricol 2011 - date finale la nivel național” ; – Volumul II „Recensământul General Agricol 2011 - Rezultate generale în profil teritorial” ; – Studiul tematic privind domeniul viniviticol în Republica Moldova; – Studiul tematic privind dotarea exploatațiilor agricole ale Republicii Moldova cu construcții agricole, mijloace tehnice și echipamente. Acces la publicații: – în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md , rubrica Produse și servicii / Publicații http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&) – pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400) – sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md , rubrica Publicații http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219)
8.2.3. Baze de date/serii de timp
– Banca de date statistice http://statbank.statistica.md , domeniul Statistica economică / Agricultură

/ Cultura plantelor

– **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubricile:

- *Comunicate de presă;*
- *Statistici pe domenii / Statistica economică / Agricultură / Cultura plantelor;*
- *Produse și servicii / Publicații / Economie.*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare internaționale FAO ONU, Eurostat, Comitetului pentru statistică al CSI, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii/Solicitare de informații statistice http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Concepte și definiții sunt disponibile pe pagina oficială și pot fi accesate la adresa:
<https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=2245&idc=351>

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date FAO ONU	https://www.fao.org/statistics/databases/en/
Baza de date EUROSTAT	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx